

YANGI O'ZBEKISTON TARAQQIYOTIDA AJDODLAR MEROSINING O'RNI

Abdullaxonova Sora Muxammadxon qizi

Qo'qon universiteti Andijon filiali, talabasi

Ilmiy rahbar: : Qodirov Abdulazizbek

f.f.f.d.(PhD), v.b.dotsent.

Email: soraabdullaxonova@gmail.com

Tel:+998 77 155 60 01

Annotatsiya: *Ushbu maqolada Yangi O'zbekiston taraqqiyot jarayonida boy tarixiy, madaniy va ilmiy merosning tutgan o'rne, uni saqlash, o'rganish va amaliy hayotga tadbir etish masalalari yoritilgan. Ajdodlardan qolgan ilmiy, adabiy va ma'naviy meros - zamonaviy islohotlar asosiga aylangan asosiy qadriyatlardan biri sifatida tahlil qilinadi.*

Kalit so'zlar: *ajdodlar merosi, Yangi O'zbekiston, madaniy meros, ma'naviyat, islohotlar, ilmiy yondashuv, tarixiy qadriyatlar.*

Аннотация. *В данной статье рассматривается роль богатого исторического и культурного наследия предков в процессе развития Нового Узбекистана. Обосновывается значение сохранения и изучения духовного и научного наследия как фундамента для современных реформ.*

Ключевые слова: *наследие предков, Новый Узбекистан, культурное наследие, духовность, реформы, научный подход, исторические ценности.*

Abstract. *This article discusses the role of the rich historical, cultural, and scientific heritage of ancestors in the development of New Uzbekistan. It highlights the importance of preserving and studying this legacy as a foundation for ongoing reforms.*

Keywords: *ancestral heritage, New Uzbekistan, cultural legacy, spirituality, reforms, scientific approach, historical values.*

Bugungi kunda mamlakatimizda olib borilayotgan keng qamrovli islohotlar va taraqqiyot yo'nalishlari "Yangi O'zbekiston" konsepsiyasi asosida shakllanmoqda. Bu jarayonda xalqimizning ko'p asrlik tarixiy tajribasi, ajdodlardan meros bo'lib qolgan ilm-fan, adabiyot, me'morchilik, ma'naviyat va axloqiy qadriyatlar beqiyos o'rin egallaydi. Prezidentimiz ta'kidlaganidek, "Ajdodlar merosini chuqur o'rganmasdan, kelajakka dadil qadam qo'yib bo'lmaydi."

.Ajdodlarimiz tomonidan yaratilgan meros - bu shunchaki tarixiy yodgorliklar yoki yozma manbalar to'plami emas. Bu - xalqimiz tafakkuri, hayot falsafasi, urf-odatlar, ilmiy kashfiyotlari va badiiy ijod namunalari mujassam etgan ma'naviy boylikdir. Ulug' mutafakkirlar – Al-Xorazmiy, Al-Farg'oniy, Ibn Sino, Beruniy, Mirzo Ulug'bek, Alisher Navoiy kabi allomalar tomonidan yaratilgan asarlar bugungi kunda ham dolzarbligini yo'qotmagan.

Ajdodlar merosi - bu bizga qadimdan qolgan ilmiy, diniy, madaniy, badiiy, me'moriy, falsafiy va axloqiy qadriyatlar majmuasidir. Bu meros faqat tarixda qolgan narsalar emas,

balki hozirgi va kelajak hayotimiz uchun yo'l ko'rsatadigan qadriyatlar tizimidir. U millat ruhining davomiyligi, mustaqil taraqqiyotimizning asosidir. Masalan: Ibn Sino ilm-fan borasida, Beruniy tabiiy fanlarda, Navoiy til va adabiyotda, Mirzo Ulug'bek astronomiyada, Temur davlat qurilishida bizga yo'l.

Yangi O'zbekiston - bu yangilanish emas, ildizlarga qaytishdir. "Yangi O'zbekiston" degani faqat yangilik yaratish emas, balki ajdodlar merosini zamonaviy shaklda davom ettirish demakdir. Bu Prezident Shavkat Mirziyoyev siyosatining asosiy g'oyalardan biridir: "Biz ajdodlar yo'lini davom ettirish orqali yangi hayot quramiz." Yangi O'zbekistonda: Ajdodlar yaratgan meros ilmiy asosda o'rganilmoqda (masalan, Imom Buxoriy, Imom Termiziy markazlari ochildi), Madaniy obidalar restavratsiya qilinmoqda (Registon, Ichan-Qal'a, Shohizinda), YUNESKO ro'yxatiga kiritilgan madaniy ob'ektlar soni oshmoqda, O'quv dasturlariga ajdodlar merosi alohida yo'nalish sifatida kiritilmoqda. Ajdodlar merosi va yoshlar tarbiyasi.

Ajdodlar merosini yosh avlodga to'g'ri yetkazmasak, u meros unutiladi yoki noto'g'ri talqin qilinadi. Shu sababli, bugungi ta'lim tizimi: Ajdodlar asarlarini o'qitish, Milliy g'urur va vatanparvarlikni oshirish, Ilmga, mehnatga, halollikka undovchi qadriyatlarni shakllantirishga qaratilgan. Misol: Navoiy ijodi orqali badiiy tafakkur o'rgatilmoqda, Temur tuzuklari orqali davlat boshqaruvi va intizom tushuntirilmoqda, Islom olimlarining asarlari orqali odob-axloq, insoniylik targ'ib qilinmoqda. Merosni asrash - bu faqat saqlash emas, uni amalda qo'llashdir. Ajdodlar merosini asrash faqat kitoblarda saqlash emas. Bu: Ilmiy-amaliy tadqiqotlar orqali uni zamonaviy hayotga tatbiq qilish, Madaniy va diniy yodgorliklardan xalq tarbiyasi uchun foydalanish.

O'zbek merosi asosida turizmni rivojlantirish orqali iqtisodga foyda keltirish demakdir. Misol uchun: Beruniyning geografiyaga oid g'oyalari hozirgi ilmiy ekspeditsiyalar uchun asos bo'lishi mumkin. Ulug'bek rasadxonasi zamonaviy astronomiya muzeyiga aylantirilgan. Nechun Yangi O'zbekiston merosga tayansa bo'ladi? Chunki bizda: 1000 yillik ilmiy va madaniy tarix bor. Dunyoga mashhur allomalar merosi bor. Kuchli qadriyatlar tizimi bor. Yangi O'zbekiston uchun bu merosi - xalqni birlashtiradigan, milliy g'ururni tiklaydigan, mustaqillikni mustahkamlaydigan asosiy omildir.

Merosning ma'naviy tarbiya va yoshlar hayotidagi o'rnini. Ajdodlar merosini yosh avlodga yetkazish, ularni shu ruhda tarbiyalash - Yangi O'zbekistonning asosiy maqsadlaridan biridir. Maktab, kollej va oliy ta'lim tizimlarida ajdodlarimizning hayoti, ilmiy faoliyati va axloqiy merosi asosida alohida darslar yo'lga qo'yilgan. Ayniqsa, Alisher Navoiy, Ahmad Yassaviy, Zahiriddin Muhammad Bobur kabi ulug' siymolarning ijodi orqali yoshlar ongida milliy iftixor va vatanparvarlik tuyg'usi shakllanmoqda.

Xulosa qilib aytganda, xalq ma'naviyati, madaniyati va qadriyatlari - har qanday taraqqiyotning asosiy omilidir. Ajdodlar merosini asrab-avaylash, uni ilmiy asosda chuqur o'rganish va bugungi taraqqiyot yo'lga uyg'un holda tatbiq etish Yangi O'zbekistonning mustahkam poydevorini tashkil etadi. Shu bois, har bir fuqaroning, ayniqsa, yosh avlodning

o'z tarixiga hurmat bilan qarashi, ajdodlar merosiga munosib davomchi bo'lishi - kelajak ravnaqi garovidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Shavkat Mirziyoyev. "Yangi O'zbekiston strategiyasi". - Toshkent: O'zbekiston, 2021.
2. Karimov I.A. "Yuksak ma'naviyat - yengilmas kuch". - Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
3. Normurodova M. "Ajdodlar merosi va zamonaviylik". - Toshkent: Ilm Ziyo, 2020.
4. Beruniy A. "Qadimiy xalqlardan qolgan yodgorliklar haqida". - Toshkent, 1980.
5. Sayidov A. "Ma'naviyat asoslari". -Toshkent: O'zbekiston, 2019.